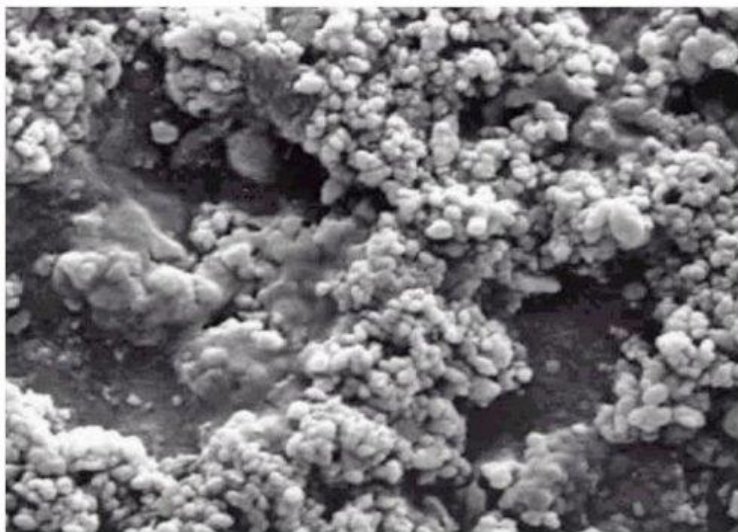

Prírodné humínové kyseliny – reálna alternatíva

Od 28. 1. 2022 sa začnú uplatňovať vo všetkých členských štátoch Európskeho spoločenstva nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) z 11. decembra 2019 a to:

- 2019/4 o výrobe, uvádzaní na trh a používaní medikovaných krmív,
- 2019/5 ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie,
- 2019/6 o veterinárnych liekoch.

Táto prevratná legislatíva zakáže od roku 2022 preventívne a hromadné podávanie antibiotík pre všetky skupiny chovaných zvierat. „Chorým zvieratám sa antibiotiká naďalej podávať budú, avšak iba individuálne a pred ich aplikáciou bude musieť prebehnúť klinické vyšetrenie a bude sa musieť dodržiavať ochranná lehota, kým z nich vyrobené produkty sa budú môcť využiť pre ľudskú konzumáciu.“

Humínové kyseliny zväčšené 35 000 – krát.

Dôvody zákazu antibiotík a medikovaných krmných zmesí vo výžive zvierat

Vyradenie profylaktickej a metafylaktickej aplikácie antibiotík a oxidu zinku z výživy hospodárskych zvierat je krok správnym smerom. Dopady neefektívneho používania antimikrobiálnych látok vedú k nebezpečnej forme mutácie mikroorganizmov a vzniku antimikrobiálnej rezistencie. Výsledkom tejto rezistencie sú početné úmrtia ľudí, ktorých počet v roku 2018 iba v EÚ dosiahol 33 000. Ak nepristúpime k razantným opatreniam a nezabráňime zneužívaniu liekov a rôznych antimikrobiálnych látok na potieranie chovateľských a výživových chýb vo výžive zvierat, tak v roku 2050 počet úmrtí vo svete na antibiotickú rezistenciu dosiahne niekoľko miliónov a bude vyšší ako je počet dnešných úmrtí spôsobených rakovinou.

Čo je to antibiotická rezistencia

Antibiotická rezistencia je zníženie účinnosti, alebo úplná neúčinnosť antibiotík

voči baktériám. 20. storočie sa označuje ako zlatý vek antibiotík. Na jeho počiatku stál Alexander Fleming a jeho objav penicilínu v roku 1928, ktorý sa považuje za jeden z najvýznamnejších objavov minulého storočia. No už sám Fleming v roku 1945 hovorí o vzniku novej rezistencie na penicilín, čo sa aj v budúcnosti potvrdilo.

Prírodné humínové kyseliny – schválená reálna alternatíva antimikrobiálnych látok a oxidu zinku

V roku 1999, EMEA (Európska Agentúra pre hodnotenie medicínskych produktov veterinárnej medicíny) vydala súhlas na perorálne podávanie humínových kyselín pre všetky potravinové zvieratá. Od tohto obdobia sa urobilo na celom svete obrovské množstvo testov. Výsledky testov, z ktorých veľká časť sa robila aj na území Slovenskej republiky oprávňujú k tvrdeniu, že prírodné humínové kyseliny, v prírodnej, teda v pôvodnej forme, sú reálnou alternatívou k antibiotikám v chovoch zvierat. Od roku 2012 sú krmné suroviny na báze prírodných humínových kyselín zapísané aj v registri krmných surovín v tzv. feedmaterialsregister.eu. Väčšina produktov na báze prírodných humínových kyselín je dokonca povolená aj v ekologických chovoch.

Aplikáciou prípravkov na báze prírodných humínových kyselín do krmiva zvierat podporujeme prirodzenú imunitu zvierat a schopnosť zvierat sa s negatívnymi účinkami, hlavne črevných patogénnych mikroorganizmov bez použitia antibiotík a oxidu zinku. Musíme si uvedomiť, že najväčším imunologickým orgánom zvierat je črevo. Prírodné humínové kyseliny sú nerozpustné, majú chelátovú štruktúru, obsahujú takmer všetky makro a mikro elementy vo využiteľnej forme a môžu účinne podporovať rôzne fyziologické funkcie zvierat. Výsledkom je lepší produkčný a zdravotný stav zvierat, spokojný chovateľ a ekonomicky prosperujúci podnik.

Čo sú prírodné humínové kyseliny a aký je ich význam v chovoch zvierat

Prírodné humínové kyseliny sú organické látky, voľne sa vyskytujúce v prírode v stojatých vodách, bahne, v pôde, v rašelini, v lignite a hnedom uhli. Sú účinné v prevencii a liečbe tzv. multifaktorálnych chorôb, ako sú gastro-enteritídy, hnačky a metabolické poruchy, hlavne mladých zvierat. Sú

najsilnejším prírodným detoxikantom pre ťažké kovy, bakteriálne a plesňové toxíny, PCB, dioxíny a ostatné toxické látky, ktoré sa krmivom dostávajú do organizmu zvierat. Vo výžive hospodárskych zvierat majú neoceniteľnú hodnotu, lebo sú stimulatorom imunity, zlepšujú produkčné a reprodukčné ukazovatele zvierat.

Voľne žijúce zvieratá nemajú obmedzený prístup k humínovým kyselínám, pretože ako základná zložka pôdneho humusu, rašeliny, bahna a stojatých vôd, sú trvalou súčasťou takmer všetkých pôdných a rastlinných systémov.

Dnešný vysoko produkčný hovädzí dobytok, ošípané, ale aj hydina sú prakticky celý život uzavreté v maštaliach a rôznych budovách, kde sú kŕmené priemyselne vyrábaným koncentrovaným krmivom. Pokiaľ si voľne žijúce zvieratá riešia väčšinu metabolických, ale aj iných zdravotných porúch požíraním pôdy, rašeliny, krmiva so zvyškami organickej zložky pôdy obsahujúcej humínové kyseliny, v uzavretých systémoch túto dôležitú prirodzenú funkciu humínových kyselín nahrádzajú lieky a rôzne veterinárne prípravky.

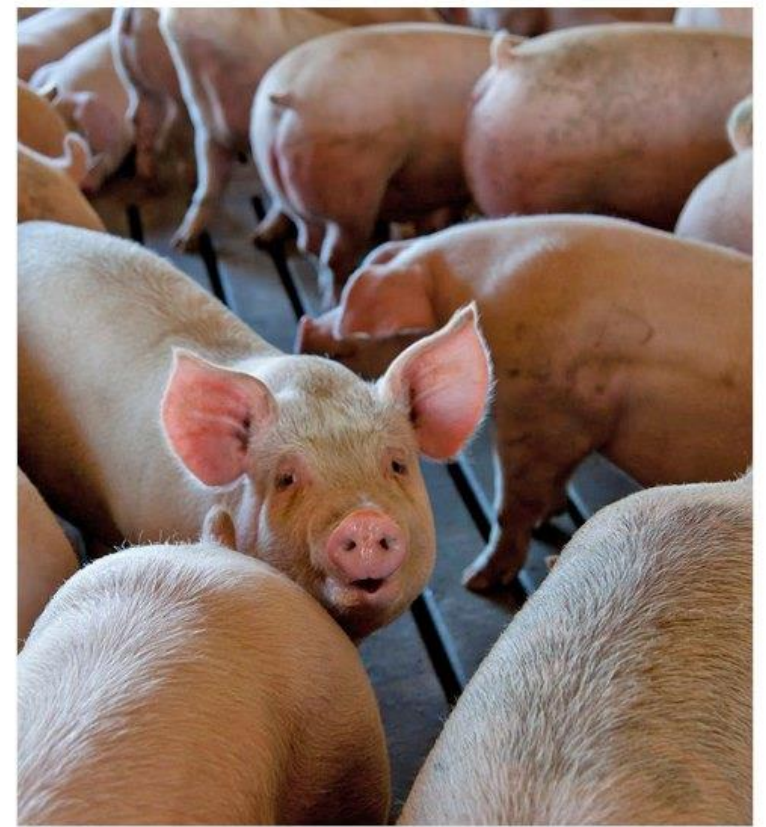
Ako sa môžu dostať zvieratá z uzavretých systémov k humínovým kyselínám?

Surovinou na výrobu prírodných humínových kyselín je Leonardit, z ktorého sa už dnes vyrábajú výrobky, ktoré pridávaním do krmiva vytvárajú v žalúdočnom – črevnom trakte podmienky, aké majú sčasti aj voľne žijúce zvieratá. Efekt podávania sa prejaví pomerne rýchlo a zvieratá prijímajú tieto výrobky veľmi radi, vďaka intuitívnemu chápaniu zmyslu prijímania humínových kyselín.

Sú aj iné ako prírodné humínové kyseliny?

Na svete sú tisícky prípravkov na báze humínových kyselín, kde výrobcovia využívajú skutočnosť, že dnešná legislatíva zatiaľ

nerozoznáva prírodné humínové kyseliny od chemicky spracovaných soli humínových kyselín. Kontrolu na overenie toho, či sa jedná o prírodný výrobok, alebo chemicky spracovanú sodnú, alebo draselnú soľ, si môže urobiť každý sám, pretože kým soli humínových kyselín sú rozpustne takmer okamžite v obyčajnej vode, prírodné humínové kyseliny sú v bežných podmienkach nerozpustné a rozpúšťajú sa iba pri pH 13 – 14. Aplikácia

Ďalším problémom, ktorý čaká hlavne chovateľov ošípaných, je zákaz pridávania oxidu zinku do medikovaných krmných zmesí, hlavne pri riešení podstavových hnačiek prasiat. FOTO - (PEXELS)

soli humínových kyselín je opodstatnená iba pri rastlinných hnojivách, ale nie v živočíšnej výrobe.

Prírodné humínové kyseliny, ako trvalá súčasť výživy zvierat

Prírodné humínové kyseliny vyrábané na Slovensku sú termostabilné, preto je ich možné aplikovať nielen priamo do krmiva zvierat, ale aj ako zložku do granulovaných krmív. Početné merania jednoznačne preukázali, že aktívne znižujú obsah emisných plynov a preto sú zaradené do zoznamu BAT výrobkov, na zníženie emisií v živočíšnej

výrobe. V praxi to znamená, že pri podávaní humínových kyselín do krmiva zvierat, dochádza k efektívnemu využitiu jednotlivých zložiek z krmiva a tie zložky, ktoré sa metabolicky nespracujú, sa viažu na štruktúru humínovej kyseliny a odchádzajú výkalmi z organizmu. Výsledkom je podstatne zníženie smradu, ktoré je problémom hlavne u chovateľov ošípaných, ale aj nižší obsah amoniaku v maštaliach a kurníkoch, čím znižujeme zaťaženie na dýchacie cesty nielen

zvierat, ale aj u obslužného personálu.

Preventívna dávka prírodných humínových kyselín je na úrovni 5 – 7 kg na tonu krmiva. V prípade hnačkových ochorení sa dávka zvýši 2 – 3 x po dobu 5 – 7 dní.

Čo je ale veľmi dôležité, na rozdiel od antibiotík, prírodné humínové kyseliny nemajú žiadnu ochrannú lehotu a tým chovateľ aj počas ich aplikácie môže naďalej predávať svoje produkty bez obmedzenia, čím uňho nevznikajú žiadne finančné straty.

MVDr. JAROSLAV KARAHUTA
odborník na využívanie humínových kyselín v chovoch hospodárskych zvierat

Prírodné humínové kyseliny vyrábané na Slovensku sú termostabilné, preto je ich možné aplikovať nielen priamo do krmiva zvierat, ale aj ako zložku do granulovaných krmív. FOTO - AUTOR